

SALÆRRÅDETS ANBEFALING TIL JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET OM NIVÅET PÅ DEN OFFENTLIGE SALÆRSATSEN FOR 2024

1. november 2023

1. Om Salærrådet

Advokatforeningen og Justis- og beredskapsdepartementet inngikk 24. juni 2022 en avtale som gjelder den offentlige salærsatsen (rettshjelpsatsen). Formålet med avtalen er beskrevet slik:

«Formålet med avtalen er å sikre en bærekraftig økning av rettshjelpsatsen og fastlegge prosessen for konsultasjoner mellom partene i forbindelse med fastsetting av satsen. Departementet erkjenner viktigheten av en bærekraftig rettshjelpsats for å oppfylle statens forpliktelser om forsvarlig rettshjelp til borgerne og forplikter seg til å arbeide for en økning av satsen.

Partene anerkjenner sammenhengene i regelverket om offentlig rettshjelp, herunder rettshjelpsatsen, reisefraværsgodtgjørelsen og stykkprissatsene.»

Partene ble enige om å oppnevne et uavhengig salærråd. Salærrådets medlemmer er:

- professor Karen Helene Ulltveit-Moe ved Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo,
- lagdommer Per Jordal etter forslag fra Justis- og beredskapsdepartementet, og
- høyesterettsdommer Arne Ringnes etter forslag fra Advokatforeningen.

Arne Ringnes er rådets leder. Juridisk rådgiver Karina Larsen, Domstoladministrasjonen, er rådets sekretær.

Salærrådets mandat er i henhold til avtalen å gi en anbefaling til departementet om nivået på rettshjelpsatsen, reisefraværsgodtgjørelsen og stykkprissatsene. Følgende elementer skal vektlegges ved rådets anbefaling:

- Lønns- og prisutvikling
- Relevante økonomiske utviklingstrekk og indekser, slik som SSBs indeks for juridisk tjenesteyting
- Budsjettmessige konsekvenser
- Forhold ved kostnads- og produktivitetsutviklingen ved behandlingen av straffesaker og benefiserte saker
- Rettspolitiske målsettinger

2. Rådets arbeid

Salærrådet ga sin første anbefaling 30. november 2022, med enkelte korrigeringer 19. desember 2022. Denne omtales i det følgende som anbefalingen for 2023. Etter sitt mandat skal rådet gi en tilleggsuttalelse i periodene mellom hver hoveduttalelse, og denne ble gitt 28. juni 2023.

I partenes avtale er det bestemt at den ordinære fristen for partenes innlegg til rådet skal være 15. august, og at fristen for rådets anbefaling skal være innen 1. november hvert år.

Justis- og beredskapsdepartementet og Advokatforeningen ga sine uttalelser til rådet henholdsvis 14. og 15. august 2023. Salærrådet ba departementet om enkelte tilleggsopplysninger knyttet til stykkprisordningen, som ble besvart 18. september 2023. Advokatforeningen kommenterte departementets svar 5. oktober 2023.

Salærrådet har hatt fire møter.

3. Partenes innlegg

3.1. Advokatforeningen

Advokatforeningen har oppsummert sitt syn slik i innlegget datert 15. august 2023:

«Advokatforeningen mener det haster med regjeringens oppfølging av Salærrådets anbefaling for rettshjelpssatsen. Dagens høye prisstigning gjør at vi stadig kommer lengere vekk fra målet om en bærekraftig rettshjelpssats. Det er viktig at Salærrådet oppdaterer sin anbefaling basert på den økonomiske situasjonen, og at Salærrådets metode for å komme fram til anbefalte sats står fast. En bærekraftig rettshjelpssats kan ikke nås med et enkeltstående løft opp til fjorårets anbefaling, men er noe som krever jevnlig oppfølging i årene som kommer – fordi nivået på bærekraftig sats endres fra år til år i takt med pris- og kostnadsendringene.

Videre mener Advokatforeningen det er på tide å gjøre endringer i stykkprisene for straffesaker. Små grep i stykkprisregimet vil medføre store endringer for rettsikkerheten til tiltalte. Advokatforeningen håper derfor Salærrådet også vil komme med sine vurderinger rundt hvilke prioriteringer regjeringen burde gjøre på straffesaksområdet.

Advokatforeningen ønsker også å viderebringe en bekymring vi opplever på bakgrunn av utallige tilbakemeldinger fra advokater som helt eller delvis jobber innenfor rettshjelpsordningen, så vel i straffesaker som i sivile saker. Bekymringen handler kort sagt om den menneskelige faktor, der mange, på toppen av utfordrende økonomiske rammebetingelser opplever seg lite verdsatt og møtt med lite tillit. Mange advokater som velger å jobbe med disse sakene, gjør det ut ifra idealistiske motiver. Dette kan gjøre opplevelsen av mistenksomhet og mistillit når man forsøker å få betalt for innsatsen, ekstra utfordrende.»

3.2. Justis- og beredskapsdepartementet

Departementets innlegg datert 7. august og oversendt til Salærrådet 14. august 2023 er inntatt i sin helhet her:

«Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til avtalen som er inngått med Advokatforeningen 24. juni 2022. I henhold til avtalen skal partene årlig komme med skriftlige merknader til rådet innen 15. august.

JD ga omfattende innspill høsten 2022 i forkant av Salærrådets første anbefaling, mottatt i korrigert versjon 19. desember 2022. JD fastholder de innspill som ble gitt i fjor høst og har ikke noe ytterligere å tilføye i denne omgang. JD oppfatter Salærrådets anbefaling om nivå på rettshjelpsatsen som en modell som står seg over tid.

JD oppfordrer Salærrådet til å vurdere provenynøytrale tiltak dersom rådet velger å se nærmere på andre sider ved godtgjøringsordning enn nivået på rettshjelpsatsen, herunder reisefraværsgodtgjørelsen og stykkprissatser. JD peker på at det over tid har vært en særlig stor økning i de årlige utgiftene til bistandsadvokater, i overkant av 100 mill. kroner fra 2015 til 2022 (målt ved 2022-kroner). JD viser i denne sammenheng til evaluering av bistandsadvokatordningen som ble foretatt i 2019: Evaluering av bistandsadvokatordningen (regjeringen.no).¹»

4. Salærsatsen og totalkostnadene til fri rettshjelp i domstolene

Rettskjelpsatsen fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet, og er fra 1. juli 2023 på 1180 kroner. Tabell 1 nedenfor viser hvordan salærsatsen har utviklet seg over tid. I revidert statsbudsjett for 2023 økte satsen med 40 kroner fra 1140 kroner, som var satsen som ble vedtatt i statsbudsjett for 2023. I statsbudsjettet for 2024 foreslås det å øke salærsatsen fra 1180 kroner til 1215 kroner.

Tabell 1: Utviklingen av salærsatsen (i kroner)

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sats	925	945	965	970	995	1020	1020	1040	1060	1085	1121	1140 1180*

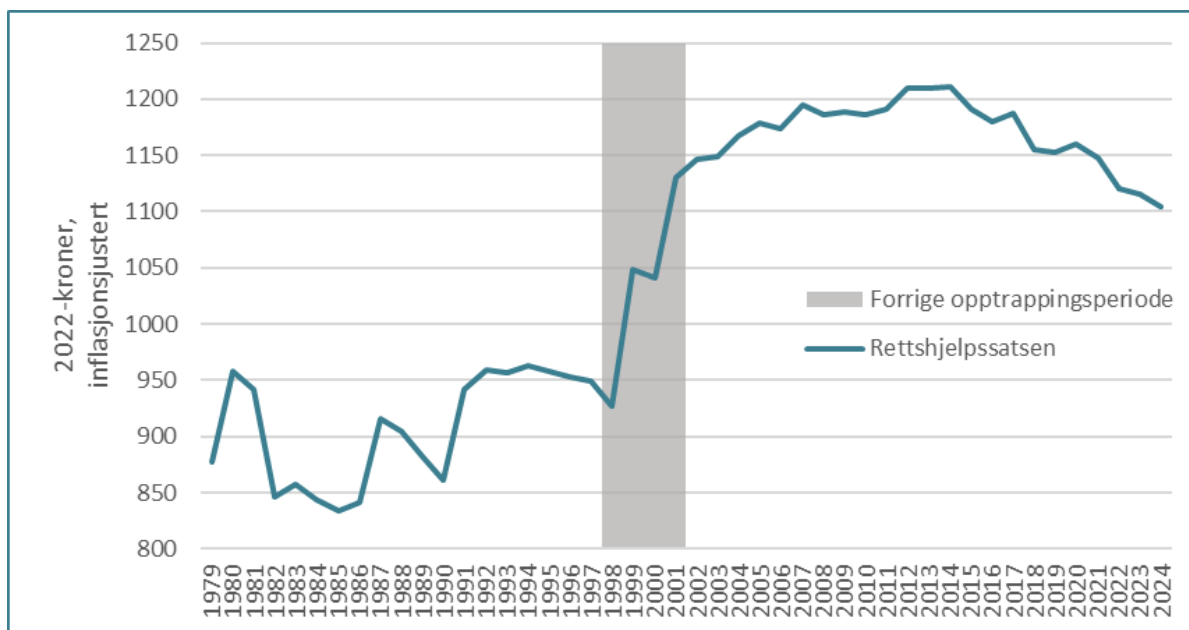
Kilde: Domstolsadministrasjonen og Advokatforeningen. *Sats etter revidert statsbudsjett for 2023, fra 1. juli 2023.

Figur 1 nedenfor viser utviklingen i rettshjelpsatsen inflasjonsjustert, og illustrerer at over de siste ti årene har denne falt. Det er naturlig å påpeke at reallønnsutviklingen i Norge over samme periode også har vært svak.

¹ Lenke til regjeringens nettsider:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/750c5cd842aa4605b16f98efad7bc55d/evaluering-av-bistandsadvokatordningen.pdf>

Figur 1: Rettshjelpsatsen fra 1979 - 2024, inflasjonsjustert

Kilde: Advokatforeningen. Historisk gjennomgang av rettshjelpsatsen foretatt av Advokatforeningen, inflasjonsjustert ved hjelp av SSB-tabell 08981, supplert med SSB-tabell 12880 for 2023 og 2024. Ved endringer i løpet av året er satsen satt til høyeste sats gjeldende år (kun relevant for år med endringer i revidert statsbudsjett). Sats i 2024 er satt til 1215 i tråd med Prop. 1 S (2023-2024).

Tabell 2 nedenfor viser utviklingen av totalkostnadene til fri rettshjelp ved domstolsbehandling i perioden 2015 til 2022, fordelt på de enkelte gruppene av aktører – bistandsadvokater, advokater og forsvarere, tolker og sakkyndige, eksklusive kostnader til meddommere, lagrettemedlemmer, vitner og kostnader knyttet til det som Domstoladministrasjonen kategoriserer som «andre kostnader». Tabellen svarer til tabell 4 i anbefalingen for 2023, og viser i hovedsak det samme bildet: over tid er det utgiftene til bistandsadvokater som øker markert. Salærrådet kommer tilbake til dette når vi omtaler stykkprisordningen under punkt 8.

Tabell 2: Kostnader - kap. 466, kap. 414, kap. 410 post 21 og kap. 470 (i 1000 kroner)

Gruppe	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bistandsadvokater	136 449	171 987	174 539	174 304	198 911	219 198	248 572	270 037
Advokater (forsvarere)	944 345	979 345	966 473	915 987	995 946	997 321	962 219	1 005 994
Tolker/oversetter	144 630	160 989	139 065	129 955	138 586	129 219	120 284	129 867
Sakkyndige	229 112	235 850	249 776	246 968	262 771	293 533	290 320	318 905
Sum kostnader	1 454 537	1 548 170	1 529 853	1 467 213	1 596 214	1 639 272	1 621 395	1 724 803

Kilde: Domstoladministrasjonen. Tabellen angir kostnadene knyttet til de aktuelle kapitlene eksklusive kostnadene til meddommere, lagrettemedlemmer, vitner og «andre».

5. Kort om Salærrådets anbefaling for 2023

Salærrådet anbefalte en sats på 1385 kroner. Denne anbefalingen var basert på det overordnede målet i avtalen mellom Advokatforeningen og Justis- og beredskapsdepartementet om en "bærekraftig salærsats". Salærrådet redegjorde for de rettspolitiske målsettingene som bør ligge til grunn for en bærekraftig salærsats. Det sentrale er at den må være på et nivå som legger til rette for effektiv og god juridisk bistand og slik at også erfarne advokater med særlig kompetanse på området påtar seg saker som godtgjøres med rettshjelpsatsen.

I tråd med rådets mandat var anbefalingen basert på en avveining av rettspolitiske målsetninger, lønns- og prisutvikling, relevante økonomiske utviklingstrekk, diverse forhold ved kostnads- og produktivitetutviklingen ved behandlingen av straffesaker og benefiserte saker, og budsjettmessige konsekvenser av en heving av satsen. Beløpsanbefalingen er følgelig basert på et skjønn og en avveining av flere faktorer.

Ut fra rettsikkerhetshensyn fant Salærrådet det naturlig å ta utgangspunkt i prisutviklingen for juridiske tjenester, jf. SSBs prisindeks for juridiske tjenester. På side 13-14 i anbefalingen for 2023 er det vist til at en rent inflasjonsjustert sats med utgangspunkt i salærsatsen for 2010 ville gitt en sats på 1175 kroner, men at dette ligger markant under det en justering i tråd med den juridiske prisindeksen ville gitt. Vi fremholdt videre at satsberegningene er sensitive for valg av år som utgangspunkt. Salærrådets anbefaling var basert på 2010, som kan tenkes på som en medianverdi mellom 2006 og 2015, og derfor som et naturlig utgangspunkt.

Salærrådet fremholdt at en engangsøkning til et beløp på 1385 kroner ville ha store budsjettmessige konsekvenser. I lys av dette skisserte vi, som en aktuell tilnærming, en opptrapping over en tidsperiode. Dette er beskrevet slik i anbefalingen for 2023 side 21:

«Departementet har beregnet merutgiftene til salær per år (uten full sats for reiser) til 453 millioner kroner ved en rettshjelpssats på 1400 kroner. En slik engangsøkning er det neppe realistisk å finne rom for i dagens økonomiske situasjon. Ved det forrige løftet av satsen – fra 1999 til 2001 – ble det lagt til grunn en opptrapping på 26 prosent (fra 555 til 700 kroner) med tillegg for kompensasjon for den alminnelige prisutviklingen. Vi viser til statsrådets brev til Den Norske Advokatforening 28. mai 1999 og Justis- og politidepartementets pressemelding av samme dag. Vi peker på dette som en aktuell tilnærming til en økning av satsen. Det bemerkes for øvrig at den bærende begrunnelse for opptrappingen den gangen synes sammenfallende med vår begrunnelse nå. Også prosentvis vil økningen være mye lik. En opptrapping fra dagens salærsats på 1121 kroner til 1383 kroner vil utgjøre en økning på 24 prosent.»

6. Salærrådets bemerkninger til forslaget til statsbudsjett for 2024

I forslaget til statsbudsjett for 2024, Prop. 1 S (2023-2024) side 135², foreslås det at salærsatsen økes med 35 kroner til 1215 kroner. Dette begrunnes slik:

«Det vart i juni 2022 inngått ein ny avtale mellom departementet og Advokatforeningen om å opprette eit uavhengig salærråd. Bakgrunnen var aksjonen til Advokatforeningen som råka straffesaker for Høgsterett. Salærrådet kom med ei tilråding i desember 2022 og ei tilleggsfråsegn i juni 2023. Rådet tek utgangspunkt i prisutviklinga for juridiske tenester, noko som gir ein sats på 1 385 kroner, og meiner det er eit naturleg nivå for salærsatsen. Rådet skriv òg at det erkjenner at ein eingongsauke til dette beløpet vil ha store konsekvensar for budsjettet. Meirutgiftene til salær per år er rekna til 453 mill. kroner ved ein rettshjelpssats på 1 400 kroner. Salærrådet peikar på at ei gradvis opptrapping er ei aktuell tilnærming.

I samband med revidert nasjonalbudsjett 2023 vart den offentlege rettshjelpssatsen (salærsatsen) auka frå 1 140 kroner til 1 180 frå 1. juli 2023. Det blir foreslått ein rettshjelpssats på 1 215 kroner i 2024.»

Dersom vi tar utgangspunkt i satsen ved inngangen til 2023, 1140 kroner, innebærer den foreslåtte satsen en økning på 6,58 prosent, men den foreslåtte satsen for 2024 ligger likevel betydelig under rådets anbefaling for 2023.

Salærrådet merker seg at departementet i budsjettproposisjonen ikke sier noe om hva det anser som en bærekraftig salærsats, som ligger til grunn som en målsetting for avtalen mellom Advokatforeningen og Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet trekker frem rådets påpekning av at en engangsøkning vil ha store budsjettmessige konsekvenser, men går ikke inn på de øvrige momenter og avveininger som Salærrådet gjorde i anbefalingen for 2023, og som lå til grunn for denne.

Det heter i budsjettproposisjonen at "Salærrådet peikar på at ei gradvis opptrapping er ei aktuell tilnærming". Vi har ovenfor under punkt 5 gjengitt hvordan dette er beskrevet i anbefalingen for 2023. Det er uklart om departementet med det foreslåtte forslaget legger opp til en opptrappingsplan i tråd med Salærrådets forslag.

Da vår anbefaling for 2023 er vist til i forslaget til statsbudsjett for 2024, antar vi at det er hensiktsmessig at også rådets anbefaling for 2024 og tilleggsuttalelsen for 2023 er tilgjengelige for Stortinget i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2024.

² Justis- og beredskapsdepartementets fagproposisjon, Prop. 1 S (2023-2024) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak) for budsjettåret 2024, s. 135.

7. Salærårets anbefaling

Som fremholdt og nærmere begrunnet i vår anbefaling for 2023, mener Salærrådet at det er naturlig å se hen til både den generelle prisutviklingen og prisutviklingen for juridiske tjenester ved fastsettelsen av rettshjelpsatsen.

Salærrådet vil med dette som bakgrunn gjenta anbefalingen fra 2023 om at et naturlig nivå for rettshjelpsatsen i 2022-kroner er 1385 kroner, og at dette nivået bør oppnås gjennom gradvis opptrapping av salærsatsen, med tillegg for kompensasjon for den generelle prisutviklingen. Justert for den generelle prisutviklingen fra 2022 til 2023 innebærer dette en salærsats på rundt 1464 kroner ved inngangen til 2024.

Salærrådet konstaterer at salærsatsen for 2023 samt forslaget i statsbudsjettet for 2024 er betydelig lavere enn Salærrådets anbefaling. Videre konstaterer vi som nevnt at departementet ikke har avklart om det er lagt opp til en opptrappingsplan, inkludert et mål og en tidsplan for opptrappingen.

Det fremstår i denne situasjonen som lite formålstjenlig for Salærrådet å mene noe om hvordan salærsatsen skal reguleres videre etter at det foreslåtte opptrappingsnivået er nådd. Til det er salærsatsen for 2023 og forslaget for 2024 for langt fra Salærrådets anbefalte opptrappingsnivå.

For at Salærrådet i sitt videre arbeid skal kunne yte et konstruktivt bidrag i samsvar med vårt mandat og oppfylle intensjonene i partenes avtale, er Salærrådet avhengig av at partene tilkjenner synspunkt på de råd som blir gitt. Salærrådet konstaterer at departementet så langt ikke har tilkjenner slike synspunkt.

8. Stykkprisreglene og behovet for prioriteringer

Rettshjelpsatsens størrelse, reisefraværsgodtgjørelsen og stykkprisreglene må ses i sammenheng. Dette er lagt til grunn av Justis- og beredskapsdepartementet og Advokatforeningen i avtalen om opprettelsen av Salærrådet.

Advokatforeningen har i sitt innlegg 15. august 2023 trukket frem stykkpriser i straffesaker, og ønsker primært at Salærrådet skal foreslå endringer knyttet til disse. Samtidig fremholder foreningen «at det kan være krevende for Salærrådet å gå inn i et såpass omfattende regelverk, hvor en rekke hensyn tilsynelatende har gått inn i fastsettelsen av hver enkelt stykkpris». Det heter deretter på side 5:

«Om ikke annet så håper vi Salærrådet på et overordnet nivå kan si noe om hvilke områder som bør prioriteres og eventuelt nedprioriteres.»

I innlegget går Advokatforeningen deretter over til å redegjøre for aktørenes rolle i straffesakene. Om forsvarerne heter det (s. 5):

«Retten til forsvarer er grunnleggende i en velfungerende rettstat. Når statsapparatet truer med å bruke sine maktmidler mot din frihet er det helt avgjørende at du har en kompetent person i ditt hjørne – som kan argumentere for din sak basert på gjeldende rett. Det at din forsvarer har tid til å sette seg inn i din sak og gjøre en god jobb, er helt avgjørende for rettstaten og for individets rettssikkerhet. Stykkprisene på straffesaksfeltet er en kvantifisering av hvor mye tid samfunnet mener det er naturlig at brukes på forsvaret av dine friheter om de blir utfordret av staten. Det hviler med andre ord et stort alvor over tematikken.»

Om bistandsadvokatene heter det at de også har en viktig rolle. De «skal sørge for at andre berørte får en forsvarlig oppfølging, og at deres side av saken kommer fram. De skal ivareta fornærmedes juridiske interesser når politi og påtale fører deres sak på vegne av samfunnet» (s. 5-6).

Advokatforeningen oppsummerer slik (s. 6):

«Generelt er det Advokatforeningens syn at det antall timer forsvarere har tilgjengelig for å arbeide for sin klient i mange tilfeller er altfor lavt. Alvorlighetsgraden i sakene det gjelder må gjenspeiles i statens ressursbruk. Advokatforeningen har en pågående dialog med Justis- og beredskapsdepartementet hvor vi ser på mulighetene for omprioriteringer i ressursbruken i straffesaker. Departementet har i møter gitt Advokatforeningen innblikk i foreløpige tall på utviklingen av straffesaksutgiftene. En tydelig trend de siste 8 årene ser ut til å være at en stadig mindre andel av utgiftene går til forsvarere, til fordel for bistandsadvokater. Justis- og beredskapsdepartementet mener det er rom for omprioriteringer innenfor dagens ressursbruk, og vil komme med oppdaterte tall i sitt innspill til Salærrådet. Advokatforeningen er opptatt av at ressursene brukes der det er mest behov, og vi håper Salærrådet kan komme med en overordnet vurdering rundt hvor behovet er størst. [...]»

Salærrådet bemerker til dette:

Som Advokatforeningen påpeker, er det vanskelig for rådet å gå detaljert inn i stykkprisreglene. Vi har ikke ressurser eller en slik sammensetning at vi kan gjøre vurderinger av de konkrete bestemmelsene i dette regelverket. I den utstrekning det er behov for en helhetlig revisjon, mener vi dette bør gjøres av et representativt sammensatt utvalg.

Mer overordnet peker vi på at stykkprisordningen bygger på en forutsetning om at betalingen i kortvarige saker skal oppveie for arbeidet i saker som krever mer tid enn stykkprisen dekker, slik at godtgjørelsen over tid i gjennomsnitt blir lik faktisk timebruk. I Salærrådets henvendelse til Justis- og beredskapsdepartementet 7. september 2023 ble departementet bedt om å avklare om dette fortsatt er det bærende premisset for stykkprisordningen, og om det er tallgrunnlag som kan si noe om hvorvidt dette premisset stemmer i praksis.

Departementet fremholdt i sitt svar at tanken bak stykkprisordningen er at den skal dekke det som er gjennomsnittlig tidsbruk i de sakene der en blir kompensert etter stykkpris, samt at den også skal reflektere hva som er nivået for rimelig og nødvendig arbeid for flertallet av

saker innen den enkelte sakstype.

Departementet uttalte videre at det i ulike sammenhenger har blitt gjort oppmerksom på at enkelte stykkpriser ikke nødvendigvis gjenspeiler den typiske tidsbruken og arbeidsbelastningen til de profesjonelle rettsaktørene, og at departementet ønsker å vite mer om hvor mange saker som kompenseres etter stykkpris, og hvor ofte de profesjonelle rettsaktørene heller får kompensert etter medgått tid i saker som fortrinnsvis skal kompenseres etter stykkpris. Statistikkgrunnlaget er imidlertid per i dag for dårlig, og departementet er i dialog med Domstolsadministrasjonen om forbedring av statistikken.

Departementet trekker også frem at stykkprisordningen legger til rette for en viss kontroll med den generelle tidsbruken til de profesjonelle rettsaktørene i straffesaker og saker etter lov om fri rettshjelp.

Advokatforeningen er i sin kommentar til departementets uttalelse kritisk til dette kontrollhensynet og peker på at enhver justering av stykkprisene må begrunnes i hva som kreves for en forsvarlig gjennomføring av saken.

Salærrådet merker seg at tallgrunnlaget i dag er for svakt til å ha en begrunnet oppfatning av om premissene for stykkprisordningen realiseres i praksis, men at det pågår et arbeid for å få bedre statistikkgrunnlag. Imidlertid vil rådet tilføye at vi ikke kan slutte oss til Advokatforeningens argument om at kontrollhensyn ikke er et relevant hensyn, og vi kan heller ikke se at behovet for kontroll med ressursbruken nødvendigvis kommer i konflikt med hensynet til forsvarlig forsvarerbistand.

Både Advokatforeningen og departementet har anmodet om at Salærrådet skal si noe om prioriteringer i lys av økningen i kostnadene til bistandsadvokatene.

Advokatforeningen trekker i det siterte avsnittet over frem at en tydelig trend de siste åtte årene ser ut til å være at en stadig mindre andel av utgiftene går til forsvarere, til fordel for bistandsadvokater, og ber rådet gi en overordnet vurdering av hvor behovet er størst.

Departementet ber om at Salærrådet vurderer provenynøytrale tiltak dersom rådet velger å se nærmere på andre sider ved godtgjøringsordningen enn nivået på rettshjelpsatsen. I den sammenheng pekes det på at det over tid har vært en særlig stor økning i de årlige utgiftene til bistandsadvokater.

Salærrådet viser til tabell 2, gjengitt ovenfor i punkt 4. Utgiftene til bistandsadvokatene er den utgiftsposten til fri rettshjelp ved domstolsbehandling som relativt sett har økt mest siden 2015. Fra 2021 til 2022 var økningen på rundt 21 millioner kroner, altså nærmere ni prosent. Til sammenlikning økte de totale utgiftene til fri rettshjelp ved domstolsbehandling med rundt seks prosent fra 2021 til 2022.

Salærrådet mener at det innenfor den budsjettmessige rammen tvinger seg frem et behov

for å vurdere endringer av godtgjøringsreglene for bistandsadvokater. Endringene i straffeprosessloven som trådte i kraft i juli 2022, og som vi redegjorde for i vår anbefaling for 2023, har som mål å redusere utgiftene til bistandsadvokatene, blant annet med en hjemmel for å avgrense oppdraget. Vi anser imidlertid at disse reglene, som legger avgjørelsen om avgrensning til retten, ikke er egnet til å ivareta budsjettmessige hensyn.

9. Reisefraværsgodtgjørelsen

Reisefraværsgodtgjørelsen henger sammen med den generelle salærsatsen. Dersom Salærrådets forslag følges, vil det skje en vesentlig økning av satsen, og vi finner derfor ikke grunnlag for å anbefale en særskilt økning av reisefraværsgodtgjørelsen nå.

1. november 2023

Per Jordal

Arne Ringnes
Leder

Karen Helene
Ulltveit-Moe

Karina Larsen
Sekretær